

מערכי שיעור

אלו מציאות - למלמד

מערכי שייעור

אלו מציאות - למלמד

כתיבה: נתן חנוכה

עריכה: ניר בן - דוד

עיצוב: אברהם כפיר אדרי

מהדורה ראשונה ה'תשפ"ג

כל הזכויות שמורות לצוות "הטיפוס הוא שלך".

הערכה עוטפת ומלווה את הלומד העצמאי באופן מלא,
צילום חלקי הערכה פוגע באיכות הלימוד ועוקר את הלומד מהקניית דרך הלמידה
והשיטה במלואה.

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע,
לשדר, או לקלוט בכל דרך אחרת, כל חלק שהוא מהחומר בספר זה בארץ ובח"ל.

להזמנות:

ניר. 050-7262725

נתן חנוכה. 052-5735114

info@hatipus.co.il

hatipus.co.il

שיעור לדוגמא [משנה]

הנושא: דיני מציאה והשבתה לבעליה.

יחידה לימודית: מסכת בבא מציעא פרק ב' משנה א', בספר לימוד עמ': 16 - 14 לכיתה ד' ומעלה.

הארות

1. ספר הלימוד, הופך להיות מורה דרך לתלמיד במקום "מראה לוח", כך מנצל התלמיד את משאבי האנרגיה, ומתעסק בפעילות קוגניטיבית, כלומר: קריאה, הבנה, חשיבה, בעוד, שתמיד ספר הלימוד נמצא בידו לעזר, כגון: לשינון, לחזרה, לשיתוף הורים, אחים, חברים, משפחה ועוד.
2. התלמיד אינו צריך להשען על זכרונו ממה ששמע, ותמיד ספרו מונח לו לעזר, ומחזק הוא בכך את לימודו בגמרא ואת בטחונו ודימויו העצמי בעליותיו במעלות התורה.
3. השתדלנו במטרות ההוראה והחינוך, ליתן מטרות כלליות, הכוללות את כל פרטי ההוראה והחינוך, מתוך ספר הלימוד ובכלל מתוך ערכת "אלו מציאות", מכיון שפרטי ההוראה והחינוך רבים, ורוכשים אותם תוך כדי לימוד בערכת "אלו מציאות", אבל כמטרות כוללות תמצאם בשיעור זה.
4. בכל חלק משלבי השיעור, מוסר השיעור, יכול לפנות לספר התרגול, ולהתמקצע עם תלמידיו בשכלונת הלימוד ולעבור לדף הגמ' המקורי, וללמוד מתוכו את הקטע הנלמד. זה נותן לתלמיד תחושת מסוגלות שהנה אני מצליח.
5. מוסר השיעור, אינו חייב לארגן את שיעורו, דוקא למבנה השיעור הזה, משום שיש למוסר השיעור ולתלמידיו בערכת הלימוד, כלים רבים לתפעול ההוראה והחינוך, ויעשה זאת הרב, לפי יכולת תלמידיו וראות עיניו הטהורות.

מטרות לימודיות

1. התלמיד ידע את המקור בתורה למצוות השבת אבידה.
2. התלמיד ידע את הטעם למצוות השבת אבידה.
3. התלמיד ידע לקרוא ולהבין את המשנה עם ביאור רש"י, במידה ואין ביאור ברש"י, ידע לקרוא ולהבין את ההסבר המובא לדברי המשנה.
4. התלמיד ידע לקרוא את המשנה עם ביאור רש"י בדף גמרא מקורי.

מטרות הינוכיות

1. התלמיד יפנים שיש ללמוד משנה, בצורה מסודרת וברורה, בהבנה וידיעה ניכרת.
2. התלמיד יפנים כמה חשוב ללמוד את פרטי מצוות השבת אבידה, על מנת לקיים מצווה זו ללא חיסרון.
3. התלמיד יפנים שכל מטרת לימוד הגמרא, להביא לידי מעשה בפועל.
4. שיתוף התלמיד במהלך השיעור, והפיכתו לפעיל, מחזקת את כישוריו.
5. התלמיד יכיר את חכמי המשנה והתלמוד, ויחזק את התקשרות רוחו בהם על ידי ספר "אמונת חכמים".

מטרות הכרתיות

1. התלמיד יבחין בכותרת של כל קטע לימוד המרכיב את הסוגייה.
2. התלמיד יבחין בין מלל הגמ', למלל ביאור רש"י, למלל ביאור בכל קטע לימוד.
3. התלמיד יבחין שלשון הארמית בביאור רש"י, מבוארת ללשון עברי.
4. התלמיד יבחין בסוף המקטע הנלמד, להפניות: לספר תרגול, לספר אמונת חכמים ולהלכה בהרחבה.

קשיים דידקטיים

1. מה הוא הנושא הכללי הנלמד בסוגייה ומה הם מרכיביו הפרטיים.
2. קריאת קטעי המשנה בצורה נכונה ומדוייקת.
3. הבנת: מקרים / מושגים / דינים / טעמים, המובאים במשנה: א. שאין להם ביאור ברש"י. ב. שיש להם ביאור ברש"י.
4. מציאת ד"ה ברש"י לקטע הנלמד.
5. קריאת רש"י בצורה נכונה ומדוייקת.
6. הבנת קטע המשנה לפי ביאורו של רש"י.
7. הבנת המושג "יאוש", והקשרו ההלכתי למצוות השבת אבידה.
8. קריאת המשנה עם פירוש רש"י, מתוך דף הגמ' מקורי.

פיתרון ק"ד

1. הנושא הכללי מופיע בכותרת ראשית בצבע אדום והקדמה המבהירה את מהות הנושא. פרטי הסוגייה הם תתי כותרת של כל מקטע, מופיע בצבע כתום.
2. מלל המשנה בכל קטע, מוצלל בצבע צהוב, בכתב גדול, נוח לקריאה ומפוסק.
3. א. שאין ביאור רש"י לקטע המשנה, תחת מלל המשנה, התלמיד ימצא ברקע לבן, הסבר לכל פרט מדברי המשנה.
ב. שיש ביאור רש"י, תחתיו, התלמיד ימצא הסבר לקטע המשנה, המשלב את הבנת פשט הענין לפי ביאור רש"י.
4. כאשר יש רש"י למלל המשנה, הוא נמצא תחת מלל הגמ', מוצלל בצבע קרם. ד"ה ברש"י למלל המשנה מודגש.
5. מלל רש"י, מובא בכתב עברי גדול, נוח לקריאה ומפוסק.
6. מילות הארמית בתוך ביאור רש"י מבוארות לעברית, ובכך, כל תלמיד יכול לקרוא ברור, נכון וברצף, את ביאור רש"י, לפתח את הבנת הנקרא ברש"י, ולהגיע לידיעה נכונה של מקרי ודיני המשנה לאשורו.
7. הסבר המושג "יאוש" וחיבורו למאבד חפץ ולמוצאו.
8. מעבר לספר התרגול: א: פיסוק וחילוק המשנה, קריאתה בצורתה כמו שמופיעה בדף גמ' מקורי, בחינה עצמית במהלך המקטע הנלמד, יחד עם ספר הלימוד להשלמת הידיעה, והמעבר להגשמת התלמיד לקרוא משנה עם רש"י בדף גמ' מקורי.

מבנה השיעור

- פתיחה - 5 דקות
- מהלך לימוד המקטע - 25 דקות
- סיכום השיעור - 3 דקות.
- מעבר לספר תרגול - עד סוף השיעור.

הארות חשובות

1. בסוף כל חלק מפרטי השיעור, מופיע בסוגריים השגת המטרות ופתיחת קשיים דידיקטיים לפי מספרם.
2. מוסר השיעור יכול במהלך השיעור, לבחון היכן כל תלמיד מתקשה, אם בביאורי המילים, במושגים, בקריאת הגמ' או בביאור רש"י, בהבנת הנקרא באופן כללי, ובפרט בהבנת מהלכי המשא ומתן התלמודי, בכך ידע מוסר השיעור, באיזה עניין מתקשה תלמידו, ולשים דגש, לחזק ולכוון את תלמידו, לפתיחת הקשיים בעזרת ערכת הלימוד.

פתיחה : גירוי התלמידים בשאלות הקשורות לנושא המשנה.

1. בואו נגדיר: איזו אבידה המוצא יכול לקחת לעצמו, ואיזו חייב להכריז?
2. מה לדעתכם גורם שאבידה תהיה שייכת למוצאה, וכי רק משום שאין בה סימן?
3. נו, אז מה אם מצאתי אבידה ולקחתי אותה לעצמי, מה כבר יכול לקרות?
4. אני כל כך רעב ומצאתי בורקסים, זהו, גמרתי בליבי אני אוכל אותם לשובע נפשי!

חלק א - הכרת הנושא ועיקרו

1. הרב יקרא את ההקדמה ויסבירה לתלמידיו. [עמ' 14 - לימודית 1 - חינוכית 1]
2. בכל קטע לימוד, הרב ידגיש לתלמידיו, שההצלחה בלימוד הגמ' תלויה בהם, לכן חובה לעקוב אחרי הנלמד בספר הלימוד, ולהקשיב לחבריהם הקוראים. [כל מטרות ההוראה והחינוך מושגות]
3. הרב יבקש מתלמיד לקרוא את הטעם למצווה. [לימודית 2 - חינוכית 3, 4]
4. הרב יקרא את הכותרת למשנה, ויסביר את המקרים / הדינים / וטעמים, בקצרה. [הכרתית 1 - פיתרון ק"ד 1]
5. הרב יבקש מתלמיד לקרוא את הקטע הראשון של המשנה והסברו, וישאל שאלות לחידוד, כגון: אלו מציאות שלו, של מי? או: ואלו חייב להכריז, מי הם, ואלו, ומי חייב להכריז? [כמו שמובא בספר התרגול- לימודית 3 - חינוכית 1 - הכרתית 2 - ק"ד 2,3]
6. הרב יבקש מתלמיד לקרוא: "מה אומר לנו המושג יאוש"? [חינוכית 2, 3 - פיתרון ק"ד 2,3,7]
7. הרב יבקש מתלמיד להסביר, מה הוא התהליך, של מאבד החפץ, עד שנקנה למוצא. [לימודית 3 - הבנת הנקרא]
8. הרב ידגיש את העניין, שאבידה נקנית למוצא, אך ורק, משום שהתייאשו בעליה ממנה.

חלק ב - פירוט מציאות השייכות למוצא

1. הרב יקרא רק את ג' קטעי המשנה עד דברי רבי מאיר ויתן הסבר קצר להכניס את התלמידים לנושא. [חינוכית 1, 4 - הכרתית 1, 2]
2. הרב יבקש מתלמיד שיקרא את המקרה הראשון וביאורו ברש"י, ויסביר מדוע הם של המוצא. [לימודית 3 - חינוכית 1, 4 - הכרתית 1:3 - ק"ד 6:2]
3. הרב יבקש מתלמיד שיקרא את המקרה השני וביאורו ברש"י, ויסביר מדוע הם של המוצא. [לימודית 3 - חינוכית 1, 4 - הכרתית 1:3 - ק"ד 6:2]
4. הרב יקרא את ההסבר, ויחדד שוב את הענין, שאבידה שייכת למוצא, משום שיש יאוש בעלים והאבידה נעשית הפקר.
5. הרב יבקש מתלמיד שיקרא את המקרה השלישי, ביאורו ברש"י ואת ההסבר, ויסכם בלשונו את המקרה / הדין / הטעם, ויסביר מדוע הם של המוצא. [לימודית 3 - חינוכית 1, 4 - הכרתית 1:3 - ק"ד 6:2]
6. הרב יקרא את הקטע השלישי, "סימן מצוי אינו סימן", וכל מקרה במשנה שאין לו ביאור ברש"י, יקרא אותו מההסבר לתלמידיו, ושיש רש"י יקרא בד"ה את ביאור רש"י ואחריו ההסבר, ויכוין את תלמידיו בכל מקרה היכן להסתכל ולעקוב אחריו. [לימודית 3 - חינוכית 1, 4 - הכרתית 1:3 - ק"ד 6:2]
7. הרב יסכם את חלק ב' של השיעור. [עושה סדר לשיעור במוחם של תלמידיו]
8. הרב יפנה את תלמידיו לספר "אמונת חכמים" בעמ' 83 להכיר את רבי מאיר [בעל הנס]. [חינוכית 5]

חלק ג - "מציאה שעשו בעליה שינוי לסימן"

1. הרב יבקש מתלמיד שיקרא את המקרה ושתי הדוגמאות, וביאורם. [לימודית 3 - חינוכית 1, 4 - הכרתית 1, 2 - ק"ד 2,3]
2. הרב יפנה את תלמידיו לספר "אמונת חכמים" בעמ' 67, להכיר את רבי יהודה בר אלעאי. [חינוכית 5]

חלק ד - "מצא כלים חדשים"

1. הרב יבקש מתלמיד שיקרא את המקרה / דינו / טעמו, וביאורם. [לימודית 3 - חינוכית 1, 4 - הכרתית 1, 2 - ק"ד 2,3]
2. הרב יפנה את תלמידיו לספר "אמונת חכמים" בעמ' 120, להכיר את רבי שמעון בן אלעזר. [חינוכית 5]
3. הרב יסכם את חלקי השיעור.

מעבר לספר תרגול

הרב יפנה את תשומת לב התלמידים ל - "הפניות" בסוף מקטע הלימוד, ויפתחו ספר תרגול בעמ' 8, שם יקראו את מקטע המשנה ויחלקוהו לחלקיו, יענו על השאלות המסודרות לפי מהלכי המשנה, ויעזרו בספר הלימוד במהלך ספר התרגול.

מעבר לקריאה ולימוד המשנה בדף גמרא מקורי

- כבר הזכרנו בהארות סעיף 4: בכל חלק משלבי השיעור, מוסר השיעור, יכול לפנות לספר התרגול, ולהתמקצע עם תלמידיו בשבלונת הלימוד ולעבור לדף הגמ' המקורי, וללמוד מתוכו את הקטע הנלמד. זה נותן לתלמיד תחושת מסוגלות שהנה אני מצליח.
- לכן הרב יכול בסוף לימוד: קטע / מקטע, לעבור לספר התרגול, ולעבור לקריאה של קטע / מקטע הלימוד, מתוך דפי הגמ' המקוריים, והכל לפי ראות עיני הרב וקצב לימוד התלמידים.
- נזכור: קטע אחד של לימוד מתוך דפי הגמ' המקוריים, מהוה הצלחה עצומה לתלמיד, רצונו וחפצו ללימוד הגמ' נעשה חיובי, בטחונו ודימויו העצמי עולה לאין ערוך, עד כדי פתיחת דרך חדשה בלימוד הגמרא עם הבנה והנאה.
- מוסר השיעור יכול להנחות את תלמידיו, לפסק את מהלכי הסוגייה או להדגיש ממהלכי המשא ומתן, כגון: תחילת שאלה / תירוץ / ראייה / סיוע ועוד, בדף הגמ' המקורי, ובכך התלמיד מוסיף לו ציונים המסייעים לו בקריאה / הבנה / חשיבה, בדף הגמ' המקורי, עד עשייתו באופן עצמאי.

מעבר להלכה בהרחבה

- הרב יפנה את תשומת לב התלמידים ל - הלכה בהרחבה של הפסקים שיצאו מהמשנה, בעמ' 70 סעיפים 22 - 18.

שיעור לדוגמא [גמרא]

הנושא: אופן פיזור פירות השייכים למוצא.

יחידה לימודית: מסכת בבא מציעא פרק ב' גמרא, בספר לימוד עמ' 18 - 16 לכיתה ד' ומעלה.

הארות

1. ספר הלימוד, הופך להיות מורה דרך לתלמיד במקום "מראה לוח", כך מנצל התלמיד את משאבי האנרגיה, ומתעסק בפעילות קוגניטיבית, כלומר: קריאה, הבנה, חשיבה. בעוד, שתמיד ספר הלימוד נמצא בידו לעזר, כגון: לשינון, לחזרה, לשיתוף הורים, אחים, חברים, משפחה ועוד.
2. התלמיד אינו צריך להשען על זכרונו ממה ששמע, ותמיד ספרו מונח לו לעזר, ומחזק הוא בכך את לימודו בגמרא ואת בטחונו ודימויו העצמי בעליותיו במעלות התורה.
3. השתדלנו במטרות ההוראה והחינוך, ליתן מטרות כלליות, הכוללות את כל פרטי ההוראה והחינוך, מתוך ספר הלימוד ובכלל מתוך ערכת "אלו מציאות", מכיון שפרטי ההוראה והחינוך רבים, ורוכשים אותם תוך כדי לימוד בערכת "אלו מציאות", אבל כמטרות כוללות תמצאם בשיעור זה.
4. בכל חלק משלבי השיעור, מוסר השיעור, יכול לפנות לספר התרגול, ולהתמקצע עם תלמידיו בשבלונת הלימוד ולעבור לדף הגמ' המקורי, וללמוד מתוכו את הקטע הנלמד. זה נותן לתלמיד תחושת מסוגלות שהנה אני מצליח.
5. מוסר השיעור, לא חייב לארגן את שיעורו, דוקא למבנה השיעור הזה, משום שיש למוסר השיעור ולתלמידיו בערכת הלימוד, כלים רבים לתפעול ההוראה והחינוך, לפי יכולת תלמידיו וראות עיניו הטהורות.

מטרות לימודיות

1. התלמיד ידע לשייך את נושא המשנה העולה לדיון בגמרא.
2. התלמיד ידע את ה: מילים / מונחים / מושגים / ביטויים / מסקנות, המרכיבים את המשא ומתן התלמודי.
3. התלמיד ידע את דרך המשא ומתן התלמודי על כל מרכיביו.
4. התלמיד ידע לקרוא ולהבין את הגמרא עם ביאור רש"י, במידה ואין ביאור ברש"י, ידע לקרוא ולהבין את ההסבר המובא לדברי הגמרא.
5. התלמיד ידע לשייך / לקרוא / להבין, את ה: קטע / מקטע / סוף סוגיא, לטבלת סיכום.
6. התלמיד ידע את ההלכה, היוצאת מתוך דיון הגמרא.
7. התלמיד ידע לקרוא את הגמרא עם ביאור רש"י, בדף גמרא מקורי.

מטרות הינוכיות

1. התלמיד יפנים שיש ללמוד גמרא, בצורה מסודרת וברורה, בהבנה וידיעה ניכרת.
2. התלמיד יפנים כמה חשוב לדעת את שפת הארמית, על מנת ללמוד גמרא.
3. התלמיד יפנים שכל מטרת לימוד הגמרא, להביא לידי מעשה בפועל.
4. שיתוף התלמיד במהלך השיעור, והפיכתו לפעיל, מחזקת את כישוריו.
5. התלמיד יכיר את חכמי התלמוד, ויחזק את התקשרות רוחו בהם, על ידי ספר "אמונת חכמים".

מטרות הכרתיות

1. התלמיד יבחין בכותרת של כל קטע לימוד המרכיב את הסוגייה / הדיון.
2. התלמיד יבחין בין מלל הגמ', למלל ביאור רש"י, למלל ביאור בכל קטע לימוד.
3. התלמיד יבחין שלשון הארמית בביאור רש"י, מבוארת ללשון עברי.
4. התלמיד יבחין ב: טבלה / תרשים / סיכום, ל: קטע / מקטע / סוף סוגייה.
5. התלמיד יבחין בסוף המקטע הנלמד להלכה, "להפניות": לספר תרגול, לספר אמונת חכמים ולהלכה בהרחבה.

קשיים דידקטיים

1. מה היא הגמרא, ומי הם האמוראים.
2. מה הוא הנושא העולה לדיון בגמרא.
3. מה הם המושגים: א. קב. - ב. ארבע אמות.
4. ביאורי מילים.
5. ביאורי מושגים החוזרים ונשנים במהלך המשא ומתן התלמודי.
6. קריאה קטעי הגמרא בצורה נכונה ומדוייקת.
7. מציאת ד"ה ברש"י לקטע הנלמד.
8. קריאת רש"י בצורה נכונה ומדוייקת.
9. ביאורי מילים בפירוש רש"י.
10. הבנת: מקרים / מושגים / דינים / טעמים, המובאים בגמרא: א. שאין להם ביאור ברש"י. ב. שיש להם ביאור ברש"י.
11. קריאת הגמרא עם פירוש רש"י, מתוך דף הגמ' מקורי.

פיתרון ק"ד

1. כל מושג, מודגש במלל הגמ' בצבע ירקרק, המפנה את הלומד לעלון מושגים.
2. כותרת מנחה - או - א. מלל המשנה מופיע ישר בתחילת הגמ' ומתחיל הדיון. ב. מלל המשנה מופיע ואחריו נקודותיים, ומתחיל הדיון בגמ'.
3. הקדמות להסבר מושגים הקשורים לסוגייה.
4. בסוף כל מקטע לימוד, נמצא ביאורי מילים לאותו מקטע.
5. כל מושג במהלך המשא ומתן התלמודי, מודגש בצבע ירוק במלל הגמרא, המפנה אותנו לעלון מושגים.
6. מלל הגמרא בכל קטע, מוצלל בצבע צהוב, בכתב גדול, נוח לקריאה ומפוסק.
7. כאשר יש רש"י למלל הגמרא, הוא נמצא תחת מלל הגמ', מוצלל בצבע קרם. ד"ה ברש"י למלל המשנה מודגש.
8. מלל רש"י, מובא בכתב עברי גדול, נוח לקריאה ומפוסק.
9. מילים בארמית בתוך פירוש רש"י מבוארות לעברית, ובכך, כל תלמיד יכול לקרוא ברור, נכון וברצף, את פירוש רש"י, לפתח את הבנת הנקרא ברש"י, ולהגיע לידיעה נכונה של מהלך הסוגייה.
10. א. שאין ביאור רש"י לקטע המשנה, תחת מלל המשנה, התלמיד ימצא ברקע לבן, הסבר לכל פרט מדברי המשנה. ב. שיש ביאור רש"י, תחתיו, התלמיד ימצא הסבר לקטע המשנה, המשלב את הבנת פשט הענין לפי ביאור רש"י.
11. מעבר לספר התרגול: א: בספר התרגול יש שבלונה של מקטע הגמ' הנלמד, מעל כל מילה בארמית, התלמיד כותב את ביאורה, מפסק את הסוגייה, מדגיש את מהלכי הסוגייה, בחינה עצמית במהלכי המקטע הנלמד ונעזר בספר הלימוד להשלמת הידיעה, התלמיד רכש את כל הכלים בהצלחה, לקריאת דף הגמרא המקורי עם ביאור רש"י.

מבנה השיעור

- פתיחה - 5 דקות
- מהלך לימוד המקטע - 25 דקות
- סיכום השיעור - 5 דקות.
- מעבר לספר תרגול - עד סוף השיעור.

הארות חשובות

1. בסוף כל חלק מפרטי השיעור, מופיע בסוגריים השגת המטרות ופתיחת קשיים דידיקטיים לפי מספרם.
2. מוסר השיעור יכול במהלך השיעור, לבחון היכן כל תלמיד מתקשה, אם בביאורי המילים, במושגים, בקריאת הגמ' או בביאור רש"י, בהבנת הנקרא באופן כללי, ובפרט בהבנת מהלכי המשא ומתן התלמודי, בכך ידע מוסר השיעור, באיזה עניין מתקשה תלמידו, ולשים דגש, לחזק ולכוון את תלמידו, לפתיחת הקשיים בעזרת ערכת הלימוד.

פתיחה : גירוי התלמידים בשאלות הקשורות לדיון הגמרא.

1. "פירות מפוזרין" שייכים למוצא, מה כבר יכול להיות לא ברור?
2. פירות שנפלו והתפזרו, האם שייך להגביל אותם בכמות, כדי שיהיו שייכים למוצא?
3. מה דעתכם, פירות שאדם הניח בשקית או בצורה מסויימת, הוא יחזור לקחתם?
4. אדם שהניח קילו פירות או שני קילו, האם המוצא יכול לקחתם?

חלק א - כמה חשוב פיזור

- בכל קטע לימוד, הרב ידגיש לתלמידיו, שההצלחה בלימוד הגמ' תלויה בהם, לכן חובה לעקוב אחרי הנלמד בספר הלימוד, ולהקשיב לחברייהם הקוראים. [כל מטרות ההוראה והחינוך מושגות]
- הרב יקרא את ההקדמה: "מידות ומשקלים הלכתיים", וידגיש את המסקנה: קב, משקלו קילו ורבע. [עמ' 16 - לימודית 1,2 - חינוכית 1 - הכרתית 1 - פיתרון ק"ד, 3]
- הרב יקרא את ההקדמה: "מידות אורך", וידגיש ש - "ארבע אמות שנזכיר בגמ', הכוונה לפיזור בשטח של - ארבע אמות על ארבע אמות" - 2 מטר על שני מטר. [המחשה על הקרקע] [עמ' 16 - לימודית 1,2 - חינוכית 1 - הכרתית 1 - פיתרון ק"ד, 3]
- הרב יפנה את תלמידיו לעלון המושגים, להכיר את המושגים: "גמרא", אמוראים, סוגיא, אוקימתא. [לימודית 2, 3 - חינוכית א, ב - פיתרון ק"ד 1, 4, 5]
- הרב יפנה את תלמידיו לביאורי המילים שבסוף המקטע, ויכתבו את הביאור מעל המילה בספר הלימוד, בקטע שלנו המילה, א"ר - אמר רבי. [לימודית 2, 3 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית ב - פיתרון ק"ד 4]
- הרב יקרא את מקטע הגמרא וישאל תלמידים: א. מהו הנושא מהמשנה, שהגמ' הולכת לדון בו? ב. מה היא שאלת הגמ'? ג. מה מתרצת הגמ'. [לימודית 2, 3 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית ב - פיתרון ק"ד 2, 3, 4, 6]
- הרב ידגיש לתלמידיו, שפעמים, ביאור רש"י מופיע בתוך סוגריים, סמוך למלל הגמ' אותו רש"י מבאר. [לימודית 4 - חינוכית 1, 4 - הכרתית 2, 3 - פיתרון ק"ד 6, 7, 8]
- הרב יבקש מתלמיד שיקרא את קטע הגמ', ויסביר את השאלה והתירוץ של הגמ'. [לימודית 4 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית 2, 3 - פיתרון ק"ד 6, 7, 8]

- הרב יבקש מתלמיד שיקרא ויסביר את תירוץ הגמ', ואת פירוש רש"י ד"ה: קב. [לימודית 4 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית 2, 3 - פיתרון ק"ד 6, 7, 8, 9]
- הרב יבקש מתלמיד שיקרא את ההסבר לקטע הגמרא. [לימודית 2:4 - חינוכית 1, 4 - הכרתית 2 - פיתרון ק"ד 10]
- הרב יקרא את דברי הגמ', את רש"י, ויסכם את הקטע הנלמד. [לימודית 1:4 - חינוכית 1, 4 - הכרתית 1:3 - פיתרון ק"ד 10]
- הרב יפנה את תלמידיו לספר אמונת חכמים בעמ' 77, להכרת החכם. [חינוכית 5 - הכרתית 5 - פיתרון ק"ד 1]

חלק ב - אופן פיזור הפיזור

- הרב יקרא את הכותרת לקטע הבא, את מלל הגמ', ויסביר אותה לתלמידים. [עמ' 17 - לימודית 1 - חינוכית 1, 2 - הכרתית 1, 2 - פיתרון ק"ד 2, 6:4]
- הרב יפנה את תלמידיו לעלון המושגים, להכיר את הביטוי: "היכי דמי", ויכתבו את הביאור הצר של המילה, מעל המילים בספר הלימוד, כגון: מעל "היכי דמי" יכתבו: באיזה אופן מדובר. [לימודית 2, 3 - חינוכית 1, 2, 4 - פיתרון ק"ד 2, 6:4]
- הרב יפנה את תלמידיו לביאורי המילים שבסוף המקטע, ויכתבו את ביאורי כל מילה מעל המילה, בספר הלימוד, בקטע שלנו המילים: אי, טובא נמי, ואי, הינוח, בציר מהכי, נמי. [לימודית 2, 3 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית 2 - פיתרון ק"ד 2, 6:4]
- הרב יבקש מתלמיד שיקרא את מלל הגמ', עם ביאורי המילים, ויסביר את בירור הגמ'. [לימודית 2:4 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית 2 - פיתרון ק"ד 6:4]
- הרב יבקש מתלמיד שיקרא את מלל הגמ' יחד עם ביאור רש"י בכל ד"ה, ויסביר את הנקרא. [לימודית 1:4 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית 2, 3 - פיתרון ק"ד 9:4]
- הרב יבקש מתלמיד שיקרא את ההסבר לקטע. [לימודית 3, 4 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית 2 - פיתרון ק"ד 10]
- הרב יקרא את כל הסדר הנכון של הדברים, מלל הגמ', עם ד"ה ברש"י כשיש ביאור, בסוף יקרא את ההסבר ויסכם לתלמידיו את הבירור של הגמ'. [לימודית 1:4 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית 1:3 - פיתרון ק"ד 4:10]
- הרב ידגיש לתלמידיו שהמקרה: "מצא פירות מפוזרין" הרי הן של המוצא - א"ר יצחק: מדובר בקב בארבע אמות - אינו יכול להיות שמדובר בדרך פיזור, ואינו יכול להיות בדרך הנחה. [לימודית 2, 3 - חינוכית 1]
- הרב יקרא וילמד את תלמידיו לקרוא את טבלת סיכום הבירור. [לימודית 5 - חינוכית 1 - הכרתית 4]
- הרב יסכם את הקטע הראשון ואחריו את הקטע הנלמד, לפני המשך הקטע הבא. [חינוכית 1]

חלק ג - המקרה בו עוסקת המשנה

- הרב יקרא את הכותרת לקטע הבא, את מלל הגמ', ויסביר אותה לתלמידים. [עמ' 17 - לימודית 1:3 - חינוכית 1, 2 - הכרתית 1, 2 - פיתרון ק"ד 2, 6:4]
- הרב יפנה את תלמידיו לביאורי המילים שבסוף המקטע, ויכתבו את ביאורי כל מילה מעל המילה, בספר הלימוד. [לימודית 2, 3 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית 2 - פיתרון ק"ד 6:4]
- הרב יבקש מתלמיד שיקרא את מלל הגמ', עם ביאורי המילים, ויסביר את בירור הגמ'. [לימודית 2:4 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית 2 - פיתרון ק"ד 6:4]
- הרב יבקש מתלמיד שיקרא את מלל הגמ' יחד עם ביאור רש"י בכל ד"ה, ויסביר את הנקרא. [לימודית 1:4 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית 2, 3 - פיתרון ק"ד 9:4]
- הרב יבקש מתלמיד שיקרא את ההסבר לקטע. [לימודית 3, 4 - חינוכית 1, 2, 4 - הכרתית 2 - פיתרון ק"ד 10]
- הרב יקרא את כל הסדר הנכון של הדברים, מלל הגמ', עם ד"ה ברש"י כשיש ביאור, בסוף יקרא את ההסבר ויסכם

לתלמידיו את האופן בו עוסקת המשנה: "מצא פירות מפוזרין" הרי הן של המוצא. [לימודית 1:4 - חינוכית 1,2,4 - הכרתית

1:3 - פיתרון ק"ד - 4:10]

- הרב יבקש מתלמיד, שיקרא בצורה הנכונה את הטבלה, ויסכם אותה לחבריו. [לימודית 5 - חינוכית 1,4 - הכרתית 4]
- הרב יקרא את כל הסדר הנכון של הדברים, מלל הגמ', עם ד"ה ברש"י כשיש ביאור, בסוף יקרא את ההסבר ויסכם לתלמידיו את כל מקטע הלימוד של הסוגייה. [לימודית 1:4 - חינוכית 1,2,4 - הכרתית 1:3 - פיתרון ק"ד - 4:10]
- הרב יבקש מתלמיד, לקרוא רק את מלל הגמ' לכל המקטע, בפיסוק והסבר נכון, של המילים בארמית והמהלך כולו של המקטע. [לימודית 1:4 - חינוכית 1,2,4 - הכרתית 1,2 - פיתרון ק"ד - 4:10]
- הרב יסכם את ההלכה בקצרה בסוף מקטע הלימוד, וידגיש את העניין "בערך". [לימודית 6 - חינוכית 3 - הכרתית 5]
- הרב יפנה את תלמידיו לספר אמונת חכמים בעמ' 98, להכרת החכם. [חינוכית 5 - הכרתית 5 - פיתרון ק"ד 1]

מעבר לספר תרגול

הרב יפנה את תשומת לב התלמידים ל - "הפניות" בסוף מקטע הלימוד, ויפתחו ספר תרגול בעמ' 9, שם יפסקו ויבארו מילים בשבלונת הגמ' של המקטע הנלמד, יענו על השאלות המסודרות לפי מהלכי המשא ומתן התלמודי, וייעזרו בספר הלימוד במהלך ספר התרגול.

מעבר לקריאה ולימוד הסוגייה בדף גמרא מקורי

- כבר הזכרנו בהארות סעיף 4: בכל חלק משלבי השיעור, מוסר השיעור, יכול לפנות לספר התרגול, ולהתמקצע עם תלמידיו בשבלונת הגמ' ולעבור לדף הגמ' המקורי, ולקרוא מתוכו את הקטע הנלמד. זה נותן לתלמיד תחושת מסוגלות שהנה אני מצליח.
- לכן הרב יכול בסוף לימוד: קטע / מקטע, לעבור לספר התרגול, ולעבור לקריאה של קטע / מקטע הלימוד, מתוך דפי הגמ' המקוריים, והכל לפי ראות עיני הרב וקצב לימוד התלמידים.
- **נזכור: קטע אחד של לימוד מתוך דפי הגמ' המקוריים, מהוה הצלחה עצומה לתלמיד, רצונו וחפצו ללימוד הגמ' נעשה חיובי, בטחונו ודימויו העצמי עולה לאין ערוך, עד כדי פתיחת דרך חדשה בלימוד הגמרא עם הבנה והנאה.**
- מוסר השיעור יכול להנחות את תלמידיו, לפסק את מהלכי הסוגייה או להדגיש ממהלכי המשא ומתן, כגון: תחילת שאלה / תירוץ / ראייה / סיוע ועוד, בדף הגמ' המקורי, ובכך, התלמיד מוסיף לו ציונים המסייעים לו בקריאה / הבנה / חשיבה, בדף הגמ' המקורי, עד עשייתו באופן עצמאי.

מעבר להלכה בהרחבה

- הרב יפנה את תשומת לב התלמידים ל - הלכה בהרחבה של הפסקים שיצאו מהמשנה, בעמ' 71 סעיפים 26.

פרויקטים נוספים

ערכת לימוד "הכונס"

ערכת לימוד "אלו מציאות"

משחק לימודי
במלאכת צידה

ערכת לימוד "המניח"

להזמנות:
מייל: hatipus123@gmail.com
אתר: hatipus.co.il

מייל: hatipus123@gmail.com

טלפון: 050-7262725

אתר: hatipus.co.il

